

HRVATSKI SABOR

630

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTICANJU RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA

Proglašavam Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 13. ožujka 2002.

Broj: 01-081-02-1195/2

Zagreb, 18. ožujka 2002.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O POTICANJU RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju osnove za primjenu poticajnih mjera gospodarske politike usmjerenih razvoju, restrukturiranju i tržišnom prilagođavanju malog gospodarstva, te osnivanje Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Agencija).

Članak 2.

(1) Malo gospodarstvo u smislu ovoga Zakona čine subjekti koji:

1) zapošljavaju prosječno godišnje manje od 250 radnika

2) u poslovanju su neovisni

3) ostvaruju ukupni godišnji promet do 60.000.000,00 kuna, ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u vrijednosti do 30.000.000,00 kuna.

(2) Subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje samostalno i trajno obavljaju dopuštene djelatnosti radi ostvarivanja dobiti odnosno dohotka na tržištu.

(3) Neovisnost u poslovanju, u smislu ovoga Zakona, znači da druge fizičke ili pravne osobe, koje ne udovoljavaju kriterijima iz stavka 1. ovoga članka, pojedinačno ili zajednički, nisu vlasnici više od 25% udjela u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva.

(4) Neovisnost u poslovanju postoji i ako je prekoračen udjel od 25% iz stavka 3. ovoga članka, u slučajevima:

- ako udio u vlasništvu ili pravu odlučivanja u subjektu malog gospodarstva ima investicijski fond ili drugi institucionalni ulagatelj, pod uvjetom da nemaju kontrolu nad subjektom malog gospodarstva, bilo pojedinačno ili zajednički, ili

- ako raspored udjela u vlasništvu u subjektu malog gospodarstva nije moguće odrediti, te se na osnovi posebne pisane izjave subjekta malog gospodarstva može opravdano

pretpostaviti da druge fizičke ili pravne osobe, koje ne udovoljavaju kriterijima iz stavka 1. ovoga članka, pojedinačno ili zajednički nisu vlasnici više od 25% udjela.

Članak 3.

(1) Prema veličini u smislu ovoga Zakona razlikuju se mikro, mali i srednji subjekti malog gospodarstva.

(2) Mikro subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe iz članka 2. ovoga Zakona, koje prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 10 radnika.

(3) Mali subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe iz članka 2. ovoga Zakona, koje:

1) prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 50 radnika,

2) ostvaruju ukupni godišnji promet do 16.000.000,00 kuna, ili imaju zbroj bilance ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u vrijednosti do 8.000.000,00 kuna.

(4) Srednji subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe iz članka 2. ovoga Zakona, čiji je godišnji prosječni broj radnika, ukupni godišnji promet ili zbroj bilance, odnosno dugotrajna imovina veća od utvrđenih u stavku 3. ovoga članka.

II. CILJEVI I PROGRAM RAZVOJA MALOG GOSPODARSTVA

Članak 4.

Ciljevi su razvoja malog gospodarstva:

1) povećanje zapošljavanja,

2) povećanje izvoza i prilagodba svjetskom tržištu,

3) povećanje učinkovitosti, kvalitete i konkurentnosti malog gospodarstva,

4) istraživanje, razvoj i primjena suvremenih tehnologija i inovacija,

5) povećanje broja subjekata u malom gospodarstvu,

6) poticanje djelatnosti koje ne zagađuju okoliš.

Članak 5.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva za obrt, malo i srednje poduzetništvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), donosi Program razvoja malog gospodarstva (u daljnjem tekstu: Program), za razdoblje od četiri godine.

(2) Programom se utvrđuju smjernice razvoja, poticajne mjere, nositelji provedbe poticajnih mjera, provedbene aktivnosti, izvori sredstava, razdoblje provedbe pojedinih poticajnih mjera, te metodologija praćenja provedbe pojedinih mjera.

(3) Na temelju Programa iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo na prijedlog nositelja Programa donosi Godišnji plan provedbe Programa.

(4) Godišnji plan provedbe Programa sadrži plan pojedinih poticajnih mjera i aktivnosti, potrebna sredstva, izvore i način korištenja sredstava.

(5) Sredstva za provedbu Godišnjeg plana provedbe Programa osiguravaju se državnim proračunom i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(6) Izvješće o izvršenju Godišnjeg plana provedbe Programa iz stavka 4. ovoga članka podnosi se Hrvatskom saboru.

III. POTICAJNE MJERE

Članak 6.

(1) Poticajne mjere i aktivnosti radi ostvarenja ciljeva razvoja malog gospodarstva, koje se utvrđuju Programom, odnose se na:

1) kreditiranje subjekata malog gospodarstva pod povoljnijim uvjetima i subvencioniranje

kamata po preuzetim kreditima, te kreditiranje za početak poslovanja,

- 2) davanje jamstava za kredite,
- 3) osnivanje fondova rizičnog kapitala,
- 4) davanje u zakup nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske, pod pogodovanim uvjetima uključivo i bez naknade, te prodaja nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata u vlasništvu Republike Hrvatske pod pogodovanim uvjetima,
- 5) pružanje stručne i savjetodavne pomoći za subjekte malog gospodarstva,
- 6) pojednostavljenje postupka za osnivanje, poslovanje i razvoj subjekata malog gospodarstva i njihovih udruga,
- 7) davanje potpora za povećanje zapošljavanja,
- 8) davanje potpora za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i specijaliziranim izložbama u zemlji i inozemstvu,
- 9) organiziranje centara za poduzetništvo, poduzetničkih inkubatora i zona malog gospodarstva, te drugih pravnih osoba za poticanje malog gospodarstva,
- 10) uspostavljanje informacijskog sustava za malo gospodarstvo,
- 11) promicanje poduzetništva i poticanje razvoja ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih,
- 12) davanje potpora za istraživanje, razvoj i primjenu inovacija te uvođenje suvremenih tehnologija,
- 13) stvaranje uvjeta za povezivanje subjekata malog gospodarstva radi nastupa na tržištu,
- 14) druge aktivnosti za ostvarenje ciljeva razvoja malog gospodarstva.

(2) Programom se mogu utvrditi različite poticajne mjere ovisno o djelatnosti, sjedištu ili velični subjekta malog gospodarstva, utvrđenoj prema odredbama članka 3. ovoga Zakona.

Članak 7.

(1) Subjekti malog gospodarstva mogu koristiti jednokratnu bespovratnu potporu za zapošljavanje svakoga novog radnika, uz obvezu zadržavanja povećanog broja radnika u sljedeće 3 godine.

(2) Ukoliko subjekt malog gospodarstva iz stavka 1. ovoga članka smanji broj radnika u razdoblju od 3 godine nakon što je povećao broj radnika i ostvario pravo na potporu, dužan je vratiti iznos primljene potpore razmjerno smanjenju broja radnika za koje je ostvario potporu, u roku od 30 dana od dana smanjenja broja radnika.

(3) Subjektu malog gospodarstva koji upućuje radnike na stručnu izobrazbu, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju ili ju sam organizira, može se odobriti kredit ili potpora u visini dijela troškova stručne izobrazbe, prekvalifikacije ili dokvalifikacije.

Članak 8.

(1) Nekretnine ili drugi infrastrukturni objekti u vlasništvu Republike Hrvatske, mogu se dati u zakup subjektima malog gospodarstva pod pogodovanim uvjetima, uključivo i bez naknade, odnosno prodati pod pogodovanim uvjetima, na temelju javnog natječaja.

(2) Odluku o tome koje su nekretnine ili drugi infrastrukturni objekti namijenjeni malom gospodarstvu donosi Vlada Republike Hrvatske, odnosno drugo tijelo po ovlaštenju i u postupku propisanom posebnim zakonom za pojedinu vrstu nekretnine ili infrastrukturnog objekta.

(3) Odlukom iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se kriteriji i uvjeti za davanje u zakup ili prodaju sukladno posebnim zakonima. Odluka se objavljuje u »Narodnim novinama«.

(4) Postupak javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka i odabir najpovoljnijeg ponuditelja provodi Agencija.

(5) O izvršenom odabiru obvezno se obavještavaju svi ponuditelji, koji mogu podnijeti prigovor Ministarstvu u roku od 8 dana.

(6) Odluku o davanju u zakup ili prodaji donosi Upravni odbor Agencije, uz prethodno pribavljeno mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o predmetnoj nekretnini.

(7) Na temelju odluke iz stavka 6. ovoga članka Agencija sklapa ugovor o zakupu ili prodaji.

(8) Subjekti malog gospodarstva kojima su nekretnine ili infrastrukturni objekti iz stavka 1. ovoga članka, dani u zakup, a koji nekretnine ili infrastrukturne objekte koriste suprotno namjeni ili uvjetima utvrđenim odlukom iz stavka 6. ovoga članka, obvezni su te nekretnine ili infrastrukturne objekte predati na upravljanje Agenciji, uz naknadu štete prema posebnim zakonima za pojedinu vrstu nekretnine ili infrastrukturnog objekta, odnosno prema općim propisima o naknadi štete ako to posebnim zakonima nije propisano.

Članak 9.

(1) Kriterije i uvjete za kreditiranje, davanje jamstva za kredite, financijske potpore za smanjenje troškova kredita, druge bespovratne potpore, subvencioniranje kamata, davanje stručne i savjetodavne pomoći, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.

(2) Kriteriji i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«.

(3) Odluku o odobravanju kredita, davanju jamstava za kredite, financijske potpore za smanjenje troškova kredita, druge bespovratne potpore i subvencioniranje kamata donosi Agencija.

(4) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti prigovor Ministarstvu u roku od 8 dana.

IV. NOSITELJI PROGRAMA

Članak 10.

Nositelji provedbe Programa razvoja malog gospodarstva u smislu ovoga Zakona su:

- 1) Ministarstvo,
- 2) Hrvatska agencija za malo gospodarstvo,
- 3) jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave,
- 4) Hrvatska gospodarska komora,
- 5) Hrvatska obrtnička komora,
- 6) Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- 7) Državni zavod za statistiku,
- 8) Hrvatski savez zadruga,
- 9) udruge malog gospodarstva i poduzetništva,
- 10) pravne osobe osnovane za poticanje malog gospodarstva.

Članak 11.

(1) Ministarstvo nadzire i prati provedbu Programa i Godišnjeg plana provedbe Programa, analizira rezultate i izrađuje izvješća.

(2) Jedinice područne (regionalne) i lokalne samouprave izrađuju vlastite programe i planove, pripremaju informacijsko-dokumentacijske podloge za pripremu Programa, predlažu razvojne projekte, prate, analiziraju i izvještavaju o provedbi projekata i poticajnih mjera iz svog djelokruga.

(3) Hrvatska agencija za malo gospodarstvo usklađuje provedbu poticajnih mjera iz Programa, neposredno provodi mjere za koje je zadužena Programom, te prati, analizira i izvještava o postignutim rezultatima.

(4) Ostali nositelji Programa iz članka 10. ovoga Zakona, predlažu poticajne mjere i razvojne projekte iz svoje nadležnosti, neposredno provode mjere za koje su zaduženi Programom, te prate i izvještavaju o postignutim rezultatima.

V. HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO GOSPODARSTVO

Članak 12.

(1) Za poticanje razvoja malog gospodarstva ovim se Zakonom osniva Hrvatska agencija za malo gospodarstvo.

(2) Agencija je pravna osoba i upisuje se u sudski registar.

(3) Agencija posluje pod nazivom: »Hrvatska agencija za malo gospodarstvo«.

(4) Skraćeni naziv Agencije je HAMAG.

(5) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

(6) Agencija je neprofitna pravna osoba. Ukoliko se poslovanjem Agencije ostvari dobit, cjelokupni iznos dobiti ostaje u Agenciji i upotrijebit će se za ostvarenje zadataka Agencije.

(7) Za obveze Agencije jamči Republika Hrvatska.

(8) Na pitanja koja nisu drukčije uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa koji se odnose na društvo s ograničenom odgovornošću.

Članak 13.

(1) Djelatnost agencije je:

1) poticanje osnivanja i razvoja subjekata malog gospodarstva,

2) poticanje ulaganja u malo gospodarstvo,

3) financiranje poslovanja i razvoja subjekata malog gospodarstva kreditiranjem pod povoljnijim uvjetima i drugim oblicima financijskih potpora,

4) davanje jamstava za kredite koje subjektima malog gospodarstva odobre banke i druge pravne osobe - kreditori,

5) davanje financijske potpore za smanjenje troškova kredita koje subjektima malog gospodarstva odobre banke i druge pravne osobe - kreditori,

6) subvencioniranje kamata po kreditima,

7) provedba postupka javnog natječaja za davanje u zakup ili prodaju nekretnina i drugih infrastrukturnih objekata iz članka 8. ovoga Zakona,

8) davanje potpora za povećanje zapošljavanja, stručnu izobrazbu, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju radnika,

9) davanje potpora za istraživanje, razvoj i primjenu suvremenih tehnologija,

10) davanje potpora za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i specijaliziranim izložbama u zemlji i inozemstvu,

11) davanje stručne pomoći subjektima malog gospodarstva, uključivo i putem elektroničkih medija,

12) promicanje poduzetništva i stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva žena i mladih,

13) suradnja s drugim pravnim osobama, agencijama i institucijama koje potiču malo gospodarstvo u zemlji i inozemstvu,

14) praćenje, analiza i izvještavanje o rezultatima poticajnih mjera,

15) drugi stručni poslovi u svezi s poticanjem razvoja malog gospodarstva utvrđeni Statutom, zakonom, drugim propisima te poslovi koje joj povjeri Vlada Republike Hrvatske ili Ministarstvo.

(2) Radi obavljanja djelatnosti Agencija može osnovati podružnice.

Članak 14.

(1) Sredstva za rad i poslovanje Agencije osiguravaju se iz:

- 1) sredstava državnog proračuna za izravne tekuće i kapitalne izdatke,
- 2) kreditnih sredstava iz namjenskih domaćih i stranih fondova,
- 3) kreditnih sredstava domaćih i stranih banaka,
- 4) bespovratne pomoći,
- 5) prihoda od povrata kredita i kamata na kredite odobrene u sklopu Prvog programa mjera u provedbi Nacionalne politike zapošljavanja,
- 6) ostalih prihoda u skladu sa Zakonom.

(2) Vlada Republike Hrvatske odlukom utvrđuje jamstveni potencijal Agencije i visinu sredstava iz stavka 1. ovoga članka koja se koriste kao jamstvena zaliha.

Članak 15.

Agencija o svom poslovanju podnosi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru.

Članak 16.

Tijela Agencije su Upravni odbor i Uprava.

Članak 17.

(1) Upravni odbor od jedanaest članova upravlja Agencijom u skladu s odredbama Statuta Agencije, ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od četiri godine. Po isteku mandata od četiri godine predsjednik i članovi Upravnog odbora mogu biti ponovno imenovani.

(3) Za predsjednika Upravnog odbora Vlada Republike Hrvatske imenuje ministra za obrt malo i srednje poduzetništvo, njegovog zamjenika ili pomoćnika.

(4) Članove Upravnog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske i to po jednog na prijedlog ministra za obrt, malo i srednje poduzetništvo, ministra financija, ministra rada i socijalne skrbi, ministra turizma, ministra poljoprivrede i šumarstva, ministra gospodarstva, predsjednika Hrvatske gospodarske komore, predsjednika Hrvatske obrtničke komore, predsjednika Hrvatskog saveza zadruga i predsjednika Hrvatske udruge poslodavaca.

Članak 18.

Upravni odbor donosi:

- 1) statut Agencije, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
- 2) poslovnik o svom radu,
- 3) odluku o imenovanju Uprave i predsjednika Uprave,
- 4) poslovnik o radu Uprave,
- 5) godišnji plan rada Agencije,
- 6) godišnji financijski plan Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
- 7) godišnje izvješće Agencije,
- 8) odluku o kupnji, prodaji ili terećenju nekretnina u vlasništvu Agencije, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
- 9) odluku o zaduživanju Agencije, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
- 10) odluku o drugim pitanjima od značaja za ostvarivanje zadataka Agencije.

Članak 19.

(1) Uprava Agencije sastoji se od tri člana koje imenuje Upravni odbor za razdoblje od četiri godine. Po isteku mandata od četiri godine članovi Uprave mogu biti ponovno imenovani.

(2) Jednog od članova Uprave imenuje Upravni odbor za predsjednika Uprave.

(3) Uprava vodi poslove Agencije, zastupa Agenciju i upravlja imovinom Agencije, ukoliko nije drukčije propisano ovim Zakonom i Statutom Agencije.

Članak 20.

(1) Statutom Agencije uređuje se način rada Agencije i sadrži odredbe o:

- 1) unutarnjem ustrojstvu Agencije,
- 2) načinu zastupanja Agencije,
- 3) ovlastima Uprave,
- 4) poslovima koje će Agencija obavljati,
- 5) unutarnjem nadzoru u Agenciji,
- 6) drugim pitanjima značajnim za rad Agencije.

(2) Statut Agencije objavljuje se u »Narodnim novinama«.

VI. LOKALNE AGENCIJE

Članak 21.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu za obavljanje poslova poticanja i razvoja malog gospodarstva osnovati pravnu osobu ili drugoj pravnoj osobi povjeriti obavljanje tih poslova u skladu s Programom, Godišnjim planom provedbe Programa i svojim programima i planovima.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 22.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj subjekti malog gospodarstva ako ne vrate sredstva jednokratne bespovratne potpore sukladno odredbi članka 7. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj subjekti malog gospodarstva ako nekretnine ili infrastrukturne objekte koji su im dani u zakup koriste suprotno namjeni ili uvjetima utvrđenim odlukama iz članka 8. ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj subjekti malog gospodarstva ako odobrena sredstva za kredit, garanciju ili potpore koriste suprotno namjeni ili uvjetima utvrđenim odlukom o njihovu odobravanju iz članka 9. ovoga Zakona.

(4) Odgovorna osoba subjekata malog gospodarstva iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 50.000,00 kuna.

(5) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaj iz stavka 1. i 3. ovoga članka može podnijeti Hrvatska agencija za malo gospodarstvo ili Ministarstvo.

(6) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

(7) Subjekti malog gospodarstva iz stavka 1. ovoga članka obvezni su vratiti sredstva potpore u roku od 15 dana od pravomoćnosti odluke o prekršaju po kojoj je subjekt malog gospodarstva proglašen krivim za djelo prekršaja iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Subjekti malog gospodarstva iz stavka 3. ovoga članka obvezni su vratiti odobrena sredstva u roku od 15 dana od pravomoćnosti odluke o prekršaju po kojoj je subjekt malog gospodarstva proglašen krivim za djelo prekršaja iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 23.

Subjekti malog gospodarstva kojima je pravomoćnom odlukom izrečena kazna za prekršaj iz članka 23. ovoga Zakona, ne mogu ostvariti pravo na poticajne mjere predviđene ovim Zakonom u razdoblju od 10 godina od pravomoćnosti odluke o prekršaju.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Vlada Republike Hrvatske će donijeti Program razvoja malog gospodarstva na prijedlog Ministarstva u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 25.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imenuje osobu koja će poduzimati sve radnje radi upisa Agencije u sudski registar i radi osiguranja uvjeta za početak njezina rada.

Članak 26.

(1) Hrvatska garancijska agencija osnovana Zakonom o Hrvatskoj garancijskoj agenciji (»Narodne novine«, br. 29/94., 105/99. i 26/00.), prestaje radom 30. lipnja 2002.

(2) Temeljni kapital, prava, obveze i ostala imovina te zaposlenici Hrvatske garancijske agencije na dan iz stavka 1. ovoga članka postaje imovina, prava i obveze i zaposlenici Agencije.

Članak 27.

Započete predmete koje vodi Hrvatska garancijska agencija kao i postupke po danim garancijama na dan iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona preuzima Agencija.

Članak 28.

(1) Vlada će imenovati članove upravnog odbora Agencije na način utvrđen u članku 17. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Upravni odbor donijet će Statut Agencije i odluku o imenovanju Uprave Agencije na način utvrđen u članku 18. ovoga Zakona, u roku od mjesec dana od imenovanja članova Upravnog odbora.

Članak 29.

Dana 30. lipnja 2002. prestaje važiti Zakon o Hrvatskoj garancijskoj agenciji (»Narodne novine«, br. 29/94., 105/99. i 64/00.).

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 311-01/01-01/01

Zagreb, 13. ožujka 2002.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga Sabora

Zlatko Tomčić, v. r.